

اهداف کلی مطالعات اجتماعی

پایه نهم

دیرستان دوره اول کل های خرد

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

به نام خدا
اهداف کلی کتاب
«جغرافیا»

۱- جایگاه زمین در فضا کجاست؟

زمین یکی از سیاره های است که در منظومه خورشیدی به دور ستاره خورشید می چرخد. سومین سیاره منظومه خورشیدی است. درگهکشان راه شیری قرار دارد. در میان چهار سیاره نزدیک به خورشید بزرگترین است. فاصله آن تا خورشید ۱۵۰ میلیون کیلومتر است. تنها یک قمر دارد (ماه). جزء سیاره های درونی است و سطحی سنگی و جامد دارد.

۲- موقعیت مکانی چیست و موقعیت پدیده ها را بر روی سیاره ی زمین چگونه اندازه می گیریم؟

با کمک مدارها و نصف النهارها اندازه گیری می کنیم. موقعیت مکانی یک پدیده یعنی مکان دقیق قرار گرفتن آن روی زمین. برای پیدا کردن موقعیت مکانی یک نقطه روی زمین دانشمندان از خطوط فرضی به نام مدارها و نصف النهارها (عرض و طول جغرافیایی) استفاده می کنند. به این ترتیب هر نقطه از زمین روی یک مدار و یک نصف النهار (طول و عرض جغرافیایی) مشخص قرار می گیرند که می توان با استفاده از آن موقعیت دقیق آن نقطه را روی کره زمین مشخص کرد.

۳- حرکت وضعی و انتقالی زمین کدامند؟ چه ویژگی هایی دارند؟ تأثیرات آنها بر زندگی ما چیست؟

حرکت وضعی: زمین هر ۲۴ ساعت یک بار به دور محور خود می چرخد که به آن حرکت وضعی می گویند. تأثیر آن بر زندگی ما پدید آمدن شب و روز و اختلاف ساعت است.

حرکت انتقالی: زمین در میان هنگام که به دور محور خود می چرخد به دور خورشید نیز می گردد. یک دور کامل زمین به گرد خورشید یک سال طول می کشد که به آن حرکت انتقالی می گویند. تأثیر این حرکت بر روی زندگی ما پیدایش سال و پیدایش فصلهاست.

فصل دوم

۱- به محیطی که دور سیاره زمین شرایط زندگی را برای انسان و سایر موجودات زنده فراهم آورده اند کدام اند؟

۱- سنگ کره (لینوسفر) از سنگ و خای تشکیل شده است. ۲- هواکره (اتمسفر) شامل گازهای اطراف زمین می شود. ۳- آب کره (هیدروسفر) شامل آب های کره زمین. این سه محیط باهم سیاره زمین را برای زندگی انسانها و دیگر موجودات زنده یعنی زیست کره (بیوسفر) مناسب می سازد.

۲- سنگ کره چه ویژگی هایی دارد و چه عواملی موجب پیدایش ناهمواری ها بر روی آن می شود؟

سنگ کره جامد است و از سنگ و خای تشکیل شده و بخش خارجی کره زمین را تشکیل می دهد سطح خشکی ها صاف نیست و فلات ها، کوه ها، تپه ها و دشت ها و جلگه ها پستی و بلندیهایی زیادی در آن ها بوجود آورده اند. عوامل درونی مانند: ۱- چین خوردگی ۲- گسل ۳- ماگما (اگر به سطح زمین برسد آتشفشان رخ می دهد و یک کوه آتشفشانی بوجود می آورد و اگر راهی به خارج پیدا نکند کوههای گنبدی شکل بوجود می آورد)

عوامل بیرونی: هوازدهگی، فرسایش آبی، فرسایش بادی و فرسایش یخچالی.

۳- آب کره چه خصوصیت هایی دارد و نقش و اهمیت آن در زندگی انسان چیست؟

در آب کره خصوصیتی وجود دارند مانند فشار زیاد آب، تاریکی و دمای کم در اعماق آب که کاوش های علمی را با دشواری روبرو می کند. معمولا از نظر منابع سرشار نفت و گاز و جزایر ماهیگیری اهمیت زیادی دارد. آبهاوسها یکی از منابع مهم تامین غذا برای انسان هستند. این پهنه های آبی امکان حمل و نقل کم هزینه تر میلیون ها تن بار را با کشتی فراهم می آورند. به طور غیرمستقیم منبع تامین آب شیرین برای ساکنان جهان اند.

۲- هواگره چه ویژگی هایی دارد و عوامل مؤثر در آب و هوای مختلف زمین کدامند؟

هواگره لایه ای از گاز است. از سطح زمین تا ارتفاع ۱۰۰۰ کیلومتری اطراف سیاره زمین را در بر گرفته است. مخلوطی از گازهای نیتروژن (۷۸٪)، اکسیژن (۲۱٪) و سایر گازها مانند دی اکسید کربن و بخار آب است. از چند لایه تشکیل شده است و پایین ترین لایه که نزدیک سطح زمین است تروپوسفر نام دارد و تشکیل ابرها و بسیاری از تغییرات آب و هوایی در این لایه صورت می گیرد. عوامل مؤثر بر آب و هوا: ۱- زاویه تابش خورشید و عرض جغرافیایی ۲- دوری و نزدیکی به اقیانوسها و دریاها ۳- ارتفاع از سطح زمین: به ازای هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع دما ۴ درجه سانتی گراد کاهش می یابد. ۴- فشار هوا و جریان باد ۵- جریان های دریایی.

فصل سوم

۱- قلمرو زیست بوم های مهم جهان کجاست و زیست بوم ها چگونه در سطح زمین پراکنده شده اند؟

نقشه صفحه ۳۱ با دقت مشاهده شود. سطح زمین به هشت زیست بوم تقسیم شده است: ۱- توندرا: نزدیک قطب شمال و حاشیه اقیانوس منجمد شمالی ۲- تایگا: در قاره های آسیا، اروپا و آمریکای شمالی مخصوصا کانادا ۳- جنگل های بارانی استوایی: مجاورت استوا در قاره های آفریقا و آمریکا ۴- ساوانا: در مجاورت جنگلهای استوایی (بیشترین وسعت در قاره آفریقا) ۵- جنگل های پهن برگ منطقه معتدل: آسیا، اروپا، آمریکای شمالی و جنوبی ۶- بیابان: بخش عمده ای از بیابان های گرم و خشک جهان در مجاورت مدار راس السرطان در راس الجدی واقع شده است. ۷- بیشه زارها و مراتع مدیترانه ای در مجاورت دریای مدیترانه ۸- علفزارهای منطقه معتدل.

۲- مهم ترین ویژگی های هر یک از زیست بوم ها چیست؟

۱- توندرا (الف) آب و هوا: زمستانهای طولانی و سرمای بسیار شدید (۲۴- درجه سانتی گراد) تابستان کوتاه و زمین پوشیده از برف و یخ که در تابستان کمی ذوب می شود و بارش کم است. ۲- تایگا (الف) پوشش گیاهی: جنگل های مخروطی و سوزنی برگان مانند کاج و سرو که همیشه سبزند و برگ ریزان ندارند (تولید کاغذ) (ب) زندگی جانوری: گرگ خاکستری، عقاب کاکل سفید ۳- جنگل های بارانی استوایی (الف) آب و هوا: همیشه گرم و رطوبت ۸۰ درصد (ب) زندگی سالبانه ۲۵۰۰ میلی متر. پوشش گیاهی: درختان شاه

بسمند (مانگرو) ، نارگیل ، زندگی جانور ، بیشترین تنوع زیستی جهان را دارد و انواع حشره ها ، پرندهگان ، انواع میمون ، خزندگان ، پستانداران ، ۴- ساوان (الف) آب و هوا : در تمام طول سال گرم و دارای دو فصل خشک و بارانی با پوشش گیاهی ؛ علفزارهای بلند با درختان تک و منقرض و درخت پائونیا (زندگی جانور) حتی گورخر ، فیل ، زرافه ، کرگدن و شیر ۵- بیابان : آب و هوای یارندگی بسیار کم و کمتر از ۵۰ میلی متر .

۳- تنوع و طبقه بندی زیست بوم ها به چه عواملی بستگی دارد؟

عواملی مانند: شکل نامعمری ها ، میزان ارتفاع زمین و جنس خاک و از همه مهم تر آب و هوا - از میان عناصر آب و هوا دما و بارش بر نوع و میزان پوشش گیاهی تاثیر می گذارد .

۴- چه عواملی زیست بوم ها را در معرض خطر قرار داده اند؟

این عوامل (۱) ایجاد گسترش شهرها ، ساختن پل ، جاده و ساختمان بدون توجه به جنبه های زیست محیطی (۲) فعالیت های صنعتی و تولید انبوه کالا در کارخانه (۳) مصرف گزایی و تولید انبوه زباله (۴) شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات

۵- چرا و چگونه باید از تنوع زیستی محافظت کنیم؟

شکی نیست که انسان برای ادامه حیات مجبور به استفاده از منابع طبیعی است . اما نکته مهم استفاده صحیح و خردمندانه از این منابع است برای مثال در موضوع جنگل های استوایی ۱- باید بین استفاده اقتصادی از جنگل ها و فرصت بازسازی آنها تعادل بوجود بیاید ۲- کشاورزی و دامپروری با روش های علمی و جدید را که کمترین آسیب به محیط زیست می رسانند آموزش داده شود . ۳- با ایجاد پارک های وحش از گونه های جانوری و گیاهی در معرض خطر مراقبت کنند تا نسل آنها منقرض نشود .

فصل چهارم

۱- توزیع و تراکم و رشد جمعیت در جهان چگونه است؟

رشد: رشد جمعیت در جهان طی سالهای طولانی ثابت یا بسیار ناچیز بوده است اما در دویست سال گذشته جمعیت جهان سیر صعودی پیدا کرده است که علت اصلی آن کاهش میزان مرگ و میر بوده است . (به دلیل بهبود بهداشت ، بهبود تغذیه و کاهش جنگلها) تراکم: رشد جمعیت در همه کشورها یکسان نیست جمعیت برخی کشورها رو به افزایش و جمعیت برخی از کشورها رو به کاهش است مثلا در قاره

کشورهای ژاپن و روسیه و در قاره
آسیا، مغارستان، لهستان و رومانی رشد ملّی دیده می شود.

توزیع: به طور کلی جمعیت در گره زمین بسیار نامساوی و ناموزون
پراکنده شده است و برخی از نواحی بسیار کم جمعیت یا خالی از
جمعیت است در حالی که در برخی نواحی تراکم بسیار زیادی
مشاهده می شود. مثلاً در صحرای بزرگ، سیبری، شمال کانادا جمعیت
بسیار کم و جنوب و جنوب شرقی آسیا بسیار پرجمعیت است.

۲- چه عواملی بر شکل پراکندگی و جابجایی جمعیت در نواحی مختلف
جهان تأثیر می گذارد؟ از هر کدام سه مورد کافی است.

عوامل طبیعی: (۱) آب و هوا و پوشش گیاهی: نواحی معتدل با باران
کافی یا نواحی دارای آب و هوای موسمی جمعیت را جذب و برعکس
نواحی گرم و خشک باعث دفع جمعیت می شود. ۲- نامحواری: دشت ها
و جلگه ها باعث جذب جمعیت و در ارتفاعات موجب دفع جمعیت می
گردد. ۳- آب و خاک: خاک های آبرفتی و نواحی دارای آب کافی و
رود و چشمه موجب جذب جمعیت و نمکزارها و خاک های فقیر باعث
دفع آن می گردد. عوامل انسانی: ۱- سیاسی - اداری: تغییر پایتخت،
ساختن شهرک های جدید موجب جذب جمعیت و آشوب های سیاسی و جنگ
مانع آن می شود. ۲- اقتصادی: نواحی صنعتی و گردشگری و بازار ها
جاذب جمعیت و نواحی که از نظر فعالیت اقتصادی ضعیف اند و مردم
آن بیکار هستند جمعیت را دفع می کنند. ۳- امکانات و تسهیلات
تسهیلاتی مانند راه مناسب، لوله کشی آب، برق. ۴- فرهنگی
مکان های زیارتی و مقدس شهرهای دانشگاهی جاذب جمعیت اند.

۳- شاخص توسعه انسانی چیست؟ و برپایه چه عواملی قرار دارد؟

این شاخص برای پی بردن به وضعیت و کیفیت زندگی در کشورها
و مقایسه آن ها با یکدیگر با توجه به سه عامل اقتصادی
، بهداشتی و فرهنگی تعریف می شود به عبارت دیگر برپایه سه
عامل ۱- درآمد و رفاه ۲- امید به زندگی یا متوسط طول عمر ۳-
سواد و آموزش قرار دارد. درآمد و رفاه: اعضای جامعه به چه
میزان از درآمد کافی، شغل مناسب و قدرت خرید و وسایل زندگی
مناسب دسترسی دارند. امید به زندگی یعنی تعداد سال هایی که
انتظار می رود کودکی در آن کشور به دنیا آمده اند، عمر کنند و
زنده بمانند.

کشورهای جهان از نظر شاخص توسعه انسانی چه تفاوت‌هایی دارند؟

کشورهای جهان از نظر شاخص توسعه انسانی به چهار گروه تقسیم شده‌اند: خیلی بالا، بالا، متوسط و پایین. امروزه ثروت و درآمد جهان به شدت در دست برخی کشورها متمرکز شده است یعنی مالکیت ۸۰ درصد جهان در دست ۲۰ درصد از ساکنان آن است اکثر کشورهای با درآمد بالا در آمریکای شمالی و اروپای غربی از رفاه و سطح زندگی خوبی برخوردارند در حالی که در برخی از کشورهای فاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین بخشی از مردم با فقر و کمبود امکانات زندگی مواجه‌اند.

تاریخ

فصل پنجم

۱- دوره صفویه در تاریخ ایران چه اهمیتی دارد؟

۱- حکومت واحد مرکزی قدرتمند ۲- رسمی کردن مذهب شیعه ۳- شکست دادن دشمنان داخلی و خارجی ۴- تغییرات فرهنگی و اجتماعی

۲- صفویان چگونه کشور را اداره می کردند؟

در دوره صفوی حکومت مرکزی قدرتمندی بوجود آمد ۱- در رأس حکومت شاه قرار داشت که اختیارات زیادی داشته و با استبداد بر کشور حکومت می کرد و همه مقامات مطیع فرمان او بودند و کسی حق مخالفت نداشت ۲- بعد از شاه وزیر بزرگ قرار داشت که به او اعتمادالدوله می گفتند و مسئول اموراتاری کشور بود اما در مقابل شاه قدرت واخت ۳- پادشاه چندان نفوذ نداشت ۴- فرماندهان نظامی نیز در اداره حکومت صفوی نقش بسیار مهمی داشتند و علاوه بر فرماندهی سپاه معمولاً حاکم ولایت های مهم نیز بودند.

۳- روابط سیاسی و تجاری ایران با دیگر کشورها در دوره صفویه چگونه بوده است؟

همزمان با به قدرت رسیدن صفویان اروپاییان پیشرفتهای زیادی کرده بودند و شروع به کشور گشایی کرده بودند که می توان به کشور پرتغال اشاره کرد شاه عباس موفق شد آنان را با کمک انگلیسی ها بیرون کند و تجارت در زمان شاه عباس به علت ثبات کشور گسترش یافت.

۴- جامعه ، اقتصاد و فرهنگ ایران در عصر صفوی چه وضعیتی داشت؟

در این دوره به دلیل وجود حکومت مرکزی نیرومند و برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور، ایجاد شبکه وسیعی از راه ها و کاروانسراها در سراسر ایران توسط شاه عباس که نظیر آن در کمتر کشوری وجود داشت تجارت داخلی و خارجی پررونق بود و بازارهای بزرگی نیز در این دوره ساخته شده و آثار معماری هنری بسیار باشکوهی از این دوره به یادگار مانده است و بنا به معین دلایل شرایط مناسبی برای زندگی اجتماعی و اقتصادی

در آمد. در این دوره تعلیم و تربیت مورد توجه بسیار بود و مالیاتهای زیادی در این زمینه صورت گرفت و مدرسه ها و کتابخانه های عظیمی بسط یافت و عالمان و دانشمندان بزرگی پرورش یافت در این دوره به علوم و معارف دینی بسیار توجه می شد اما دیگر شاخه های علوم مانند طبیعیات و شعر و ادب فارسی چندان مورد توجه نبود و توجه ویژه ای به علم تاریخ میشد.

فصل ۴

۱- اوضاع سیاسی ایران در دوران سلسله های افشاریه، زندیه و قاجاریه چگونه بود؟

دوره افشاریه: در دوره افشاریه حکومت ناپایدار بود. بیشتر دوره دوازده ساله پادشاهی نادر به نبرد با بیگانگان و لرویشاندن شورش های داخلی گذشت. دوره زندیه: کریم خان به صلح و آسایش و آرامش عمومی اهمیت می داد. دوره قاجاریه: گرفتار نفوذ و دخالت کشورهای استعمارگر انگلیس و روسیه بود.

۲- هجوم نظامی روسیه و انگلستان به ایران در دوره قاجاریه چه آثار و نتایج داشت؟

هجوم نظامی روسیه به ایران: تحمیل دو عهدنامه ی ننگین گلستان و ترکمان چای به ایران بود که براساس آن قسمتهای زیادی از شمال ایران از جمله گرجستان، داغستان، باکو، گنجه طی عهدنامه گلستان و سرزمین های شمالی رود ارس طی عهدنامه ترکمان چای از ایران جدا شد و ایران از کشتی رانی در دریای مازندران محروم گردید. عباس میرزا فرمانده سپاه ایران در جریان این جنگ ها متوجه پیشرفتهای علمی، صنعتی و نظامی روسیه و عقب ماندگی ایران شد و به اهمیت صنایع نظامی پی برد و به این نتیجه رسید که باید تغییراتی در کشور ایجاد کند. هجوم نظامی انگلستان: این کشور در دوران محمدشاه و ناصرالدین شاه با لشکرکشی به خلیج فارس و حمله به جزایر ایران حکومت قاجار را مجبور کرد که به جدایی افغانستان از ایران رضایت دهد آنها همچنین ناصرالدین شاه را وادار کردند با جدایی قسمت شرقی سیستان و بلوچستان از ایران موافقت کنند. علاوه بر این ها تعدادی از جزایر ایرانی خلیج فارس را اشغال کرده و به پایگاه نظامی خود تبدیل کردند.

۳- پیامد های مداخله و نفوذ سیاسی و اقتصادی روسیه و انگلستان در ایران چه بود؟

کشورهای روسیه و انگلستان علاوه بر اینکه بخش مهمی از بهمن‌آور
خاک ایران را از آن جدا کردند برای توسعه نفوذ اقتصادی
در کشور ما به رقابت پرداختند. اوج این رقابت‌ها در دوران
ناصرالدین شاه بود. روسیه و انگلستان به امتیازهای مهمی دست
یافتند صنعت و بازرگانی کشور با واگذاری این امتیازها آسیب
های فراوانی دید.

۴- مردم ایران برای مقابله با مشکلات داخلی و رفعی از نفوذ و
دخالت سیاسی و اقتصادی بیگانگان چه کارهایی انجام دادند؟

مردم مسلمان ایران می‌دانستند که واگذاری امتیازهای اقتصادی
به روسیه و انگلستان موجب تسلط مرچه بیشتر بیگانگان بر منابع
ثروت و بازار کشورشان میشود بنابراین سکوت نکردند و با
واگذاری برخی از امتیازها به مخالفت برخاستند و روحانیون که
از گروه‌های مورد احترام و اعتماد جامعه ایرانی در عصر قاجار
بودن رهبری اعتراض‌های مردم را بر عهده داشتند.

فصل ۷

۱- انقلاب مشروطه چرا و چگونه در ایران به وجود آمد؟

الف) زمینه‌های سیاسی و اقتصادی: به دلیل عقب ماندگی ایران و بی
کفایتی حکومت قاجار در برابر روسیه و انگلستان سرزمین‌های
پهنای از خاک کشور ما جدا شد و امتیاز بسیاری به روسیه
و انگلستان داده شد. ب) زمینه‌های فرهنگی و فکری: که نقش مهمی در
وفوع انقلاب مشروطه داشتند و به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم
می‌شود. ۱) زمینه‌های داخلی: مردم مسلمان ایران با درس گرفتن از
قیام امام حسین (ع) و واقعه کربلا همواره آماده بودند که در
برابر ظلم و بی عدالتی بایستند. ۲) زمینه‌های خارجی: آشنایی
ایرانیان با افکار و دستاوردهای تمدن جدید اروپا یکی از علل
مهم انقلاب مشروطه بود. چگونگی: در زمان مظفرالدین شاه اتفاقاتی
مانند به چوب بستن بازرگانان و به شهادت رساندن طلبه جوانی
به نام سید عبدالحمید باعث قیام و تحمّن مردم و در آخر امضای
فرمان شد.

۲- موانع و مشکلات داخلی و خارجی حکومت مشروطه در ایران چه بود؟

الف) مخالفت و دشمنی مستبدان: محمد علی شاه جانشین
مظفرالدین شاه فردی مستبد بود و توسط روسیه پشتیبانی می‌شد.
ب) اختلاف و دودستگی میان مشروطه خواهان با افزایش دخالت‌های
خارجی (ن) وقوع جنگ جهانی اول

۲- تغییر حکومت قاجاریه به پهلوی چرا و چگونه صورت گرفت:

به خاطر اینکه کشور ایران نمی توانست سیاست های انگلستان را در ایران به اجرا در بیاورد و روسیه هم راضی نبود. ابتدا کودتای ۱۲۹۹ انجام گرفت که نماینده آن ها سید ضیاء و رضا خان بود و تا اینکه مجلس موسسان رای به برکناری رضاخان داد.

۳- هدف ها و نتایج نهفت ملی شدن نفت ایران چه بود؟

هدف کوتاه کردن دست کشورهای خارجی از منابع ایران بود. و آبت و کاشائی و دکتر مصدق با کمک مجلس این کار را انجام دادند. و در نتیجه کشورهایی مانند انگلستان کارشکنی های زیاد کردند ولی مردم ایران موفق شدند اگرچه بعد از کودتا ۲۸ مرداد کشورهای اشغالگر به اهداف خود طوری دیگر رسیدند.

فصل ۸

۱- نهفت اسلامی مردم ایران به رهبری امام خمینی (ره) چرا و چگونه آغاز شد؟

دخالت و نفوذ گسترده آمریکا در ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد و توصیه شاه برای ایجاد تغییرات اجتماعی و اقتصادی در ایران برای جلوگیری از قیام های مردمی که از جمله آنها می توان:

۱) مخالفت با تصویب نامه ی انجمن اهل حق (ولایتی ۲) مخالفت با اصول شش گانه ۲) قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. ۳) مخالفت با کاپیتولاسیون اشاره کرد.

۲- علل وقوع انقلاب اسلامی چه بود و چه عواملی در پیروزی آن نقش داشت؟

علل وقوع در نیمه اول سال ۵۶ مردم ایران به دلیل مسائل و مشکلات مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی از شاه و سیاست های او ناراضی بودند: ۱) حکومت پهلوی به فرهنگ و ارزشهای اسلامی توجهی نداشت. ۲- وابستگی سیاسی حکومت پهلوی به بیگانگان ۳) استبداد و سرکوب عامل دیگری بود. ۴) روزنامه ها آزادی نداشتند. ۵) ساواک به شدت مخالفان را سرکوب می کرد. عوامل پیروزی: انقلاب اسلامی ایران انقلابی با ویژگی های دینی بود که با شعار محوری

وحدت و استقامت ملت و رهبری قاطع و موشیارانه و امام
به عامل موثر در موفقیت انقلاب اسلامی بود.

۲- نظام جمهوری اسلامی چگونه برقرار شد؟

امام خمینی به دولت موقت مأموریت داد که اقدامات لازم را برای
تأمین نظام سیاسی جدید انجام دهد مردم ایران در روز ۱۰ و ۱۱
فروردین ۱۳۵۸ برای تعیین سرنوشت سیاسی خود به پای صندوق های
رای رفتند تا از میان دو گزینه "جمهوری اسلامی: آری یا خیر" یکی
را برگزینند. در این معرعه پرسی ۹۸/۲ درصد مردم به جمهوری اسلامی
رای مثبت دادند و بلافاصله پس از آن مقدمات تدوین قانون اساسی
جمهوری اسلامی فراهم شد.

۳- دلایل و پیامدهای دشمنی و توطئه های ضد انقلاب داخلی و خارجی چه بود؟

دلایل: (۱) قطع شدن نفوذ بیگانگان (۲) شکل گیری انقلاب و حمایت از
مردم آزادی خواه (۳) حمایت از مردم فلسطین و قطع رابطه با
اسرائیل می باشد. پیامدها: (۱) ایجاد شورش و نا امنی و به راه
انداختن جنگ داخلی یکی از توطئه های آن ها بود. (۲) ترور شخصیت
ها و مردم انقلابی از جمله مسئولان سیاسی و فرهنگی (۳) اقدامات
نظامی از جمله حمله نظامی آمریکا به طبعی که با شکست همراه
بود و جنگ تحمیلی عراق علیه ایران که در سال ۵۹ تا هشت سال
ادامه یافت.

~~فرهنگ چیست و لایه ها و اجزای مختلف آن کدامند؟ چگونه با هم ارتباط دارند؟~~

فرهنگ یک جامعه شیوه ی زندگی آن جامعه است که در فرآیند اجتماعی شدن به افراد دیگر انتقال می یابد لایه خارجی یا بیرونی فرهنگ نمادها و منجارها و لایه های داخلی و عمیق آن ارزش ها و عقاید است. ارتباط: جنبه های مختلف یک فرهنگ را می توان به لایه های یک پیاز تشبیه کرد برخی از این لایه ها خارجی یا بیرونی هستند مانند نمادها و منجارها معمولاً وقتی با جامعه ای روبرو می شویم نخست اشکال ظاهری فرهنگ آن را در می یابیم اما اگر زندگی مردم آن جامعه را بیش تر و دقیق تر بررسی کنیم به جنبه های عمیق تری از فرهنگ پی می بریم ارزش ها و عقاید لایه های عمیق تر فرهنگ هستند.

۲- ابعاد مختلف هویت فردی و اجتماعی کدامند و چه تاثیری برهم دارند؟

فردی: هویت فردی شامل دو بخش (۱) ویژگی های جسمانی مانند جنسیت، قد، وزن، سن، گروه خونی و غیره است. (۲) ویژگی های اخلاقی و روانی که بر جسم تاثیر می گذارد مانند میور بودن، زود رنج بودن، داشتن پشتکار، اجتماعی: افراد با عضویت در گروه های مختلف اجتماعی هویت اجتماعی به دست می آورند. مثلاً با عضویت در خانواده فرزند به حساب می آیند، با عضویت در جامعه ایرانی ایرانی محسوب می شوند. پس هویت اجتماعی افراد براساس عقاید و ارزش های جامعه شکل می گیرد. تاثیر برهم: هویت اجتماعی بر هویت فردی تاثیر می گذارد برای مثال وقتی فردی در گروه دوستان و معسالان قرار می گیرد از سلیقه ها و علایق آن ها تاثیر می پذیرد و به تدریج همان علائق بخشی از هویت فردی او می شود.

۳- منظور از هویت ملی چیست؟ و ویژگی های هویت ایرانی کدام اند؟ یکی از مراتب هویت اجتماعی هویت ملی است که به یک ملت مربوط می شود و عمده ترین عناصر آن فرهنگ، تاریخ و سرزمین است. اگر از هویت ملی سوال شود مهم ترین ویژگی های مشترک جامعه ایرانی را بر می شماریم اینکه ما در سرزمین ایران زندگی می کنیم، ما مسلمانیم، ما تاریخ طولانی و میراث فرهنگی غنی داریم. زبان مشترک ما فارسی است. انقلاب اسلامی نمایانگر آرمانهای والا جامعه ی ماست.

۱-وظایف و کارکردهای خانواده کدام اند؟

۱) فرزندآوری و تجدید نسل ۲) حمایت و مراقبت: خانواده مهم ترین کانون حمایت و مراقبت عاطفی از افراد است و این محبت موجب آرامش خانواده می شود. ۳) رفع نیازهای مادی: یکی از کارکردهای مهم خانواده است و رفع این نیازها بر عهده سرپرست خانواده یعنی پدر است. البته در بعضی خانواده ها مادر نیز شاغل بوده و به او کمک می کند. ۴) جامعه پذیری و تربیت: اجتماعی شدن در سراسر زندگی فرد رخ می دهد اما مهم ترین مرحله آن دوران اولیه زندگی افراد در خانواده است. ۵) تربیت

۲-خانواده چه نقش و امیلتی در جامعه دارد؟

خانواده مهم ترین و کوچکترین واحد اجتماعی جامعه است و یکی از آن به عنوان خونی به خوبی وظایف خود را انجام دهد می توان نتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد دچار آسیب شده است. ۲-چه عواملی موجب بروز ناسازگاری در خانواده می شود؟

~~الف) ناسازگاری بین زن و مرد: انتخاب نادرست- آشنا نبودن به حقوق و تکالیف خود در زندگی خانوادگی و شایستگی کافی نداشتن برای انجام تکالیف خانوادگی- چون زن و مرد در دو محیط جداگانه تربیت و پرورش یافته اند فرآیند اجتماعی شدن آنها با هم متضاد بوده و به همین اساس ممکن است منازعات و تنش های متفاوتی در خانواده باشد. ب) ناسازگاری والدین و فرزندان: کودکان با رسیدن به بلوغ می خواهند نقش فعال تری در اجتماعی شدن خود داشته باشند ممکن است پدر و مادر این تغییرات را جدی نگیرند. نوجوانان به شدت تحت تاثیر دوستان و معلمان و فشار نامتجانسی آنها قرار می گیرند و حقوق والدین را ادا نمی کنند و والدین نیز نسبت به رو به رو شدن جوانان با محیط های دیگر حساس اند.~~

۲-برای جلوگیری از آسیب رسیدن به کانون خانواده چه کارهایی می توان انجام داد؟

الف) ناسازگاری فرزندان: اگر اختلاف نظر و سلیقه ی والدین به خوبی انجام نشود به خانواده آسیب می رسد. پس پدر و مادر موظف اند برای گفت و گو با فرزندان وقت بگذارند و یکسره خود را به کار و فعالیت های روزانه مشغول نکنند - صحبت کردن با مشاور یا حضور والدین و فرزندان

ب) رفع ناسازگاری زن و مرد: گفت و گوی صمیمانه زن و شوهر برای حل مشکلات و پیدا کردن راه حل های مناسب مثل تقسیم کار زمانی

مادر شاغل است - مشاوره با افراد دارای صلاحیت - رعایت
لاق و آداب معسر داری.

نعل ۱۱

۱- چرا به حکومت نیاز داریم؟

درباره پیدایش حکومت نظرات مختلفی وجود دارد. برخی معتقدند عامل زور و قدرت نقش مهمی در فرمانروایی یک گروه بر دیگران داشته است. برخی عامل دفاع و حفاظت از اموال و سرزمین متعلق به ساکنان یک منطقه را عامل مهمی می دانستند. برخی می گویند مردم ساکن یک مکان به طور داوطلبانه با هم توافق می کردند که حکومتی به وجود بیاورند و اداره جامعه خود را به دست گروه یا افرادی بسپارند مانند آربایی ها. در مقابل این دیدگاه ها عده ای معتقدند معان طور که زندگی اجتماعی یک ضرورت است و انسان ها نمی توانند به تنهایی زندگی کنند و نیازهای مادی و معنوی خود را بر طرف کنند داشتن حکومت نیز برای جامعه نیازی اساسی و یک ضرورت عقلانی است و بدون نهاد حکومت جامعه دچار اختلال و مرج و مرج می شود.

۲- دیدگاه اسلام در باره ی حکومت چیست؟

در جهان بینی توحیدی اسلام حق مالکیت همه موجودات و پدیده های جهان فقط از آن خداست. انسان ها و همه موجودات دیگر تحت حاکمیت خدا قرار دارند و حکومت حق انحصاری خداوند است و انسانها با پیروی از دستورات الهی به سمت کمال حرکت می کنند. و خداوند این وظیفه انتقال به پیامبران و امامان و در زمان غیبت به ولایت فقیه سپرده است.

۳- کشور ما چه نوع حکومتی دارد و ارکان آن کدام اند؟

حکومت ما براساس اسلام و قوانین الهی که قرآن می باشد برنامه ریزی شده است و مردم حق مشارکت دارند. و زمامداران آن باید مومن و متعهد به اسلام باشند. مهم ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی رهبری آن است و هم قوه مقننه، قضائیه و مجریه تحت نظارت رهبری به اداره امور کشور می پردازند و رهبری در جمهوری اسلامی ایران برپایه ولایت فقیه است.

۴- حقوق و تکالیف شهروندی ما کدام اند؟

حقوق شهروندی: ۱) حق برخورداری از عدالت قضایی یعنی این حکومت در وضع قوانین، اجرای قوانین و نظارت بر اجرای آن به شهروندان تبعیض قائل نشود. ۲) حق برخورداری از عدالت قضایی: داشتن حق دادخواهی و مراجعه به دادگاه صالح و داشتن وکیل مدافع ۳) حق برخورداری از رفاه و تامین اجتماعی ۴) حق مشارکت سیاسی: یعنی هر شهروند بتواند در امور سیاسی جامعه دخالت کند و در سرنوشت کشور خود نقش داشته باشد این مشارکت از راه های مختلف چون انتخابات، عضویت و همکاری در احزاب، راه پیمایی و... صورت می گیرد. ۵) حقوق فرهنگی: مانند حمایت از تشکیل خانواده، آزاد بودن استفاده از زبانهای قومی و محلی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس آن در مدارس در کنار زبان فارسی و... می باشد. مسئولیت های شهروندی: ۱) رعایت قوانین و مقررات ۲) همکاری با دولت: شرکت در برنامه های عمرانی و اقتصادی و اجتماعی دولت. ۳) پرداخت مالیات و عوارض ۴) دفاع از کشور: عضویت در سازمان بسیج و انجام خدمت سربازی ۵) تجاوز نکردن به منافع عمومی و حقوق دیگران ۶) امر به معروف و نهی از منکر

فصل ۱۲

۱- بهره وری چیست و چه عواملی موجب بهره وری در کارها می شود؟

بهره وری نگرشی است که براساس آن انسان می کوشد موثعتهای کارکنند و با به کارگیری روش های عاقلانه بهتر به امداد مادی و معنوی خود برسد و بهترین نتیجه را بگیرد. به طور کلی برای اینکه در کارها بهره وری بیشتری داشته باشیم ۱) باید از بین کارهای ممکن بهترین کار را انجام دهیم و بهترین هدف و مقصد را انتخاب کنیم ۲) آن کارها را هم از بهترین راه انجام دهیم و بهترین وسیله ممکن را برای رسیدن به هدف انتخاب کنیم.

۲- چگونه می توان بهره وری را در زندگی فردی و اجتماعی افزایش داد؟

۱) استفاده مناسب از وقت و زمان ۲) نظم و ترتیب و انضباط در کارها ۳) اصلاح عادت های غلط مصرفی ۴) انجام دادن کارها از روی آگاهی ۵) تنظیم جدول بودجه اقتصادی، درآمدها و هزینه ها با دخل و خرج

۳- منظور از بهره وری در اقتصاد چیست؟

برای افزایش بهره وری اقتصادی باید بهره وری را در تولید و توزیع افزایش دهیم و الگوی مصرف را نیز متغیّر کنیم همچنین در فرآیند افزایش تولید و فعالیت های اقتصادی اگر به محیط زیست لطمه وارد شود با اصول بهره وری سازگار نیست و باید نائیدران ضرر و منفی فعالیت های اقتصادی بر محیط زیست به حداقل معکوس برسد.

۲- چرا و چگونه باید بهره وری را در سطح کشور افزایش داد؟

در سالهای پس از انقلاب اسلامی دشمنان انقلاب مشکلات زیادی را برای کشور ما بوجود آوردند تا از بهشت رفت کشور جلوگیری کنند. به همین دلیل بنا به توصیه مقام معظم رهبری سیاست اقتصاد مقاومتی را در پیش گرفتیم. اقتصاد مقاومتی یعنی در شرایط سخت بتوانیم کمترین اتلاف هزینه را داشته باشیم، روی پای خود بایستیم، از تولید ملی حمایت کنیم، از اسراف بهرهمیزیم و از منابع و امکانات حداکثر استفاده را بکنیم. محور اصلی اقتصاد مقاومتی بهره وری است.